

ZIEKEN OP DE SPOORWEGEN. — Voor de Pruisische Staatspoorwegen is bepaald, dat ten behoeve van personen, die in de treinen of aan de stations ongesteld worden, de hulp moet worden ingeroepen van den eerst-bereikbaren arts, en dat deze moet worden uitgenoodigd, zoo spoedig mogelijk zijn rekening in te zenden bij de spoorwegdirectie (*Allg. med. Centralz.*).

In Oostenrijk is iets geheel nieuws ingevoerd. Op twee dagen in 6e week zal in alle sneltreinen, die zich in de richting van Karlsbad en de andere veel bezochte badplaatsen van Boheme bewegen, een geneesheer reizen, bekend met de Duitsche, Fransche en Poolsche taal. Een coupé met een kleine apotheek is voor hem tot spreekkamer ingericht, waar hij personen, die onderweg ongesteld worden, zal kunnen behandelen. Op twee andere dagen in de week zullen deze geneeskundigen met de vertrekkende treinen medereizen (*Belgique médicale*).

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE GESCHIEDENIS VAN HET GENEESKUNDIG ONDERWIJS TE LEIDEN.

Op bldz. 831 van dit *Tijdschrift* (Tweede Helft, n°. 10, 2 September 1911) zegt dr. GEYL, in een noot, dat ik de gevolgtrekking gemaakt heb, dat Burgemeesteren van Leiden zouden besloten hebben, een kliniek op te richten.

Ik moet hem opmerken, dat ik deze gevolgtrekking niet gemaakt heb en daarvan in mijn proefschrift niets te lezen staat. Ook moet ik opkomen tegen de verdenking, dat door mij iets te kort gedaan zou zijn aan de uitnemende verhandelingen van SURINGAR over het klinisch onderwijs te Leiden. Ik heb alleen gezegd, dat de door dr. GEYL in dezelfde noot aangehaalde Resolutie van Curatoren van het jaar 1591 aan prof. SURINGAR blijkbaar onbekend is geweest, daar hij er anders zeker melding van gemaakt zou hebben.

Wijk aan Zee, 14 September 1911.

Dr. J. E. KROON.

ANGINA PECTORIS VAN GASTRISCHEN OORSPRONG.

In het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* van 26 Augustus 1911 komt een referaat voor van een artikel van VERDON over den gastrischen oorsprong van angina pectoris (*British medical Journal*, March 18, 1911).

De bedoeling van dit schrijven is niet om er op te wijzen, dat reeds een paar jaren geleden in een Duitsch tijdschrift (welks titel mij ontgaan is) op den samenhang van de genoemde aandoening en de aanwezigheid van gas in de maag is gewezen en dat ik reeds daarvóór den bedoelden samenhang had opgemerkt, maar om een eenvoudige methode aan te geven, welke ons in staat stelt om den patiënt bijna oogenblikkelijk van zijn bezwaren te bevrijden.

Deze methode bestaat hierin, dat de lijder het hoofd achterover gebogen houdt en in deze houding langzaam eenige niet te kleine slokken water drinkt. Deze handeling wordt door ructus gevolgd; na de verwijdering der gassen is de aanval gewoonlijk spoedig voorbij.